

14. Összefüggések a háromszög oldalai és szögei között

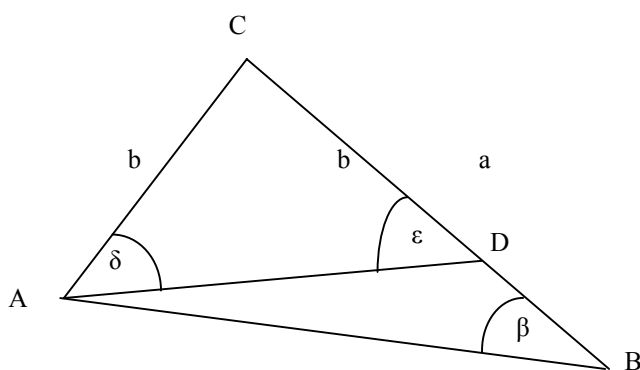
TÉTEL: Ha egy háromszögben van 2 egyenlő oldal, akkor az azokkal szemben fekvő szögek egyenlők és visszafelé is igaz

TÉTEL: Bármely háromszögben nagyobb oldallal szemben nagyobb szög van.

Bizonyítás:

Legyen $a > b$. Állítás: $\alpha > \beta$.

Mérjük fel BC oldalra a C pontból az AC oldalt. ADCΔ egyenlőszárú $\Rightarrow \delta = \varepsilon$, ε az ABDΔ D csúcsánál lévő

külső szöge $\Rightarrow \varepsilon > \beta \Rightarrow \beta < \varepsilon = \delta < \alpha$, azaz $\alpha > \beta$.

TÉTEL: Cosinustétel

$$c^2 = a^2 + b^2 - 2ab \cos \gamma$$

Bizonyítás:

$$\vec{CB} = \vec{a}, \vec{CA} = \vec{b}, \vec{AB} = \vec{c}$$

felhasználhatjuk a vektorok skaláris szorzatáról tudottakat

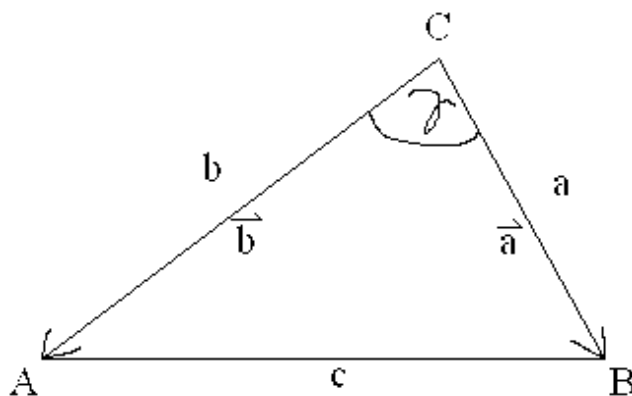
$$\vec{c} = \vec{a} - \vec{b} \quad | \quad ()^2$$

$$c^2 = (\vec{a} - \vec{b})^2$$

$$c^2 = \vec{a}^2 + \vec{b}^2 - 2 \cdot \vec{a} \cdot \vec{b}$$

$$c^2 = a^2 + b^2 - 2 \cdot |\vec{a}| \cdot |\vec{b}| \cdot \cos \gamma$$

$$c^2 = a^2 + b^2 - 2ab \cdot \cos \gamma.$$

Következmények:

$$\cos \gamma = \frac{a^2 + b^2 - c^2}{2ab}$$

$$\gamma = 90^\circ \Rightarrow \cos \gamma = 0$$

$$c^2 = a^2 + b^2$$

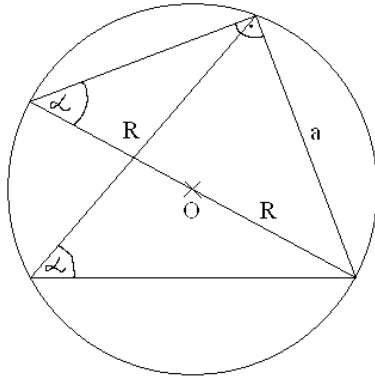
Pitagorasz-tétel

Ha a c a leghosszabb oldal, akkor annak a feltétele, hogy a háromszög hegyesszögű (γ hegyesszögű) $\Leftrightarrow a^2 + b^2 < c^2$

Tompaszögűre: $a^2 + b^2 > c^2$

TÉTEL:

$a = 2R \sin \alpha$ (a másik két oldalra analóg módon felírható)

TÉTEL: Sinustétel:

$$a : b : c = \sin \alpha : \sin \beta : \sin \gamma$$

1. bizonyítás:

$$t_{\Delta} = \frac{ab \sin \gamma}{2} = \frac{bc \sin \alpha}{2} = \frac{ac \sin \beta}{2}$$

$$b \cdot \sin \alpha = a \cdot \sin \beta$$

$$\frac{\sin \alpha}{\sin \beta} = \frac{a}{b}$$

2. bizonyítás: a fent szereplő segédtétel alapján!

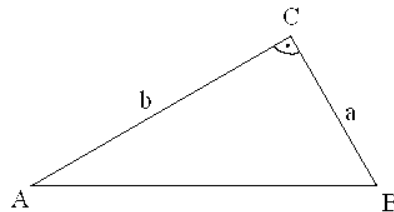
$$\frac{a}{b} = \frac{\cancel{ZK} \cdot \sin \alpha}{\cancel{ZK} \cdot \sin \beta} = \frac{\sin \alpha}{\sin \beta}$$

TÉTEL: Trigonometrikus területképlet

$$t_{\Delta} = \frac{ab \cdot \sin \gamma}{2}$$

1. $\gamma = 90^\circ$

$$t = \frac{a \cdot b}{2} = \frac{a \cdot b \cdot \sin 90^\circ}{2}$$

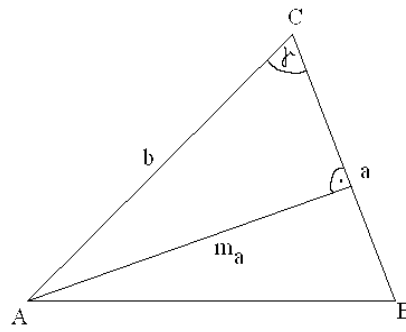

2. $0^\circ < \gamma < 90^\circ$

$$\sin \gamma = \frac{m_a}{b}$$

$$b \cdot \sin \gamma = m_a$$

$$t = \frac{a \cdot m_a}{2} = \frac{a \cdot b \cdot \sin \gamma}{2}$$

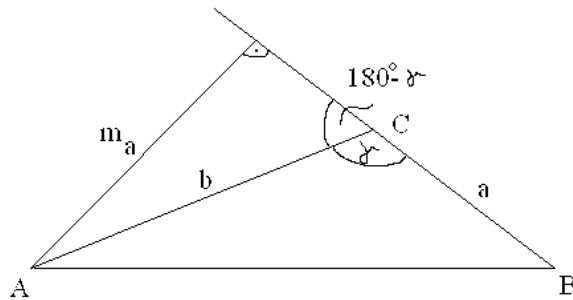

3. $90^\circ < \gamma < 180^\circ$

$$\frac{m_a}{b} = \sin(180^\circ - \gamma) = \sin \gamma$$

$$m_a = b \cdot \sin \gamma$$

$$t = \frac{a \cdot m_a}{2} = \frac{a \cdot b \cdot \sin \gamma}{2}$$

Alkalmazások:

cosinustétel: a 3 oldal ismeretében szögekiszámítás

$$\cos \gamma = \frac{a^2 + b^2 - c^2}{2ab}$$

Pitagorasz-tétel és megfordítása

$|\vec{F}_1|$ és $|\vec{F}_2|$ valamint γ ismert

$|\vec{F}_1 + \vec{F}_2| = ?$

A négyzet oldala és átlója hosszának aránya: $\sqrt{2}$

